

Lekturę ułatwia obszerny (liczący 41 stron) indeks rzeczowy oraz wykaz źródeł, polegający na wskazaniu, w jakich miejscach książki mowa jest o poszczególnych przepisach konkretnych aktów prawnych.

Wywody utrzymane są w obiektywnym tonie rozważań prawniczych. Jedyne w miejscach nieuchronnie wymagających zajęcia stanowiska co do przyszłych rozwiązań, uwzględniających zmiany na arenie światowej, autorzy kierowali się ostrożnym optymizmem.

Andrzej Graś

Prawo Wspólnot Europejskich. Dokumenty i orzecznictwo. Wybór i redakcja: Władysław Czaplinski, Rudolf Ostrihanski, Anna Wyrozumska. Fundacja Promocji Prawa Europejskiego. Agencja Scholar, Warszawa 1994, 355 ss.

Prezentowana książka wprowadza czytelnika w problematykę prawa Wspólnot Europejskich, zapoznając go zarówno z treścią podstawowych aktów prawnych, jak i wybranych orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot. Uwzględnienie w pracy orzeczeń Trybunału wynika stąd, iż wywarły one istotny wpływ na kształt podstawowych koncepcji teoretycznych leżących u podstaw prawa wspólnotowego, a tym samym i na rozwój tego prawa.

Książka zawiera dwa najważniejsze akty prawne regulujące działalność Wspólnot Europejskich (czy używając najnowszej terminologii prawnej, Unii Europejskiej), a mianowicie traktat o utworzeniu Wspólnoty Europejskiej, czyli tekst jednolity traktatu (rzymskiego) o utworzeniu Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej wraz ze zmianami wynikającymi z Jednolitych Aktów Europejskich i traktatu o Unii Europejskiej, oraz traktat o Unii Europejskiej (układ z Maastricht). W części książki poświęconej aktom prawnym prezentowane są także umowy tworzące podstawy prawne dla stosunków Polski z Unią Europejską – układ o stowarzyszeniu ze Wspólnotami Europejskimi i protokół dotyczący definicji pojęcia „produktów pochodzących” i metod współpracy administracyjnej.

Wychodząc ze słusznego założenia, że czytelnikowi trudno byłoby zapoznać się z treścią orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości bez określonej wiedzy o tym sądzie, autorzy umieszczają krótkie wprowadzenie przedstawiające pozycję, organizację i najważniejsze kompetencje Trybunału. Dokonując wyboru orzeczeń, starają się oni pokazać rolę Trybunału w kształtowaniu podstawowych koncepcji teoretycznych leżących u podstaw prawa wspólnotowego. Stąd też nie ograniczają się tylko do przedstawienia tez, stanu faktycznego i treści poszczególnych orzeczeń, ale i zamieszczają komentarz ukazujący ich znaczenie dla rozwoju prawa wspólnotowego. Wybrane przez autorów orzeczenia dotyczą tak kluczowych kwestii, jak np. bezpośrednia skuteczność prawa wspólnotowego w systemach prawnych państw członkowskich, bezpośrednie stosowanie prawa wspólnotowego, prawo EWG a prawo międzynarodowe, podział kompetencji między Wspólnotą a państwami członkowskimi i harmonizacja prawa.

Przygotowaną przez W. Czaplńskiego, R. Ostrihanskiego i A. Wyrozumską książkę należy przyjąć z dużym zadowoleniem, gdyż odpowiada na zapotrzebowanie istniejące na rynku czytelniczym w Polsce. Mimo dużego zainteresowania aspektami prawnymi integracji zachodnio-europejskiej, wynikającego z zawarcia przez Polskę umowy o stowarzyszeniu ze Wspólnotami Europejskimi i zamierzonego przystąpienia do tego ugrupowania, trudno dostępne są dla czytelnika akty prawne Wspólnot i orzeczenia ich Trybunału.

Piotr Kalka